

► Leonard Gautius: Pohřební kázání na zemřelého španělského krále Karla II. / Oratio funebris in laudem Caroli II.

■ Historické otázky přímé

1. Změnu hodnotí Gautius kladně: zapadlo Slunce a vychází nová hvězda. Volba Karla II., který určil svým testamentem jako svého nástupce Filipa z Anjou, byla podle něj moudrá, protože zajistí mír do budoucna (což se nestalo...) a usmíří zemi s odvěkým nepřítelem, Francií.
2. Základní ctností je podle Gautia zbožnost, protože zaručuje podobnost s Bohem; mírnost (umírněnost) znamená například, že král nezvyšuje daně nad únosnou mez; spravedlnost zase zbavuje svět špatnosti. Důležité také je, aby král netoužil (zbytečně) po válce.
3. Bůh/Kristus, Šalamoun
4. Homér, Horatius
5. Autor zmiňuje „skvělé vyhlídky Belgie“; Belgičany uvádí mezi vynikajícími válečníky, Belgie byla za Karla II. „vyrvaná ze chřtánu války“.

■ Historické otázky kontextuální

1. Jde o odkaz na boj proti muslimům ve Španělsku (Maurům) během znovudobývání Španělska (rekonkvisty). V současnosti však bojují křesťanští vládci v Evropě mezi sebou, což autor odsuzuje.
2. Autor má na mysli Ludvíka XIV. Spojenectví s ním však nepřineslo do Španělska mír, ale naopak válku (o španělské dědictví), která se odehrávala také na území Belgie a přinesla utrpení.
3. Určil ho svým posledním testamentem jako dědice.
4. Herkulovy sloupy je staré, antické označení dnešního Gibraltaru (jeden sloup měl stát v Africe a jeden naproti, za úžinou v Evropě). O území se bojovalo a nakonec jej získala jako svůj strategický opěrný bod Anglie (Velká Británie), která jej od roku 1704 drží dodnes jako svou exklávu.
5. Albert (= Albrecht) Habsburský byl bratr císaře Rudolfa II., který se oženil s Isabelou Klárou, španělskou princeznou (infantkou), kterou si Rudolf dlouho odmítal vzít za ženu; pár nakonec zůstal bezdětný. Oba vládli jako španělští místodržící ve Španělském Nizozemí během nizozemské války o nezávislost a do paměti Belgičanů se zapsala jejich vláda jako zlatý věk. Podobně ve Španělsku žila vzpomínka na Katolická veličenstva Ferdinanda Aragonského a Isabelu Kastilskou, kteří dokončili rekonkvistu a sjednotili zemi na konci 15. století.